

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/83/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212010039
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3212010039.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Ondreja Gáboríka na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. októbra 2013 prejednal odvolanie obžalovaného

P. A. C.,

nar. XX.XX.XXXX v C. H. C., trvale bytom C. H.. D. XXXX/X, t.č. zamestnaného vo firme Z., Bánovce nad Bebravou,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, sp.zn. 1T/12/2012 zo dňa 03. júna 2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný P. A. C. uznaný vinným z prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, 2 Tr.zák., pretože ako konateľ spoločnosti GEMINI B&B, s.r.o., so sídlom Bánovce nad Bebravou, J. C. Hronského 1327/A5, IČO 45283656 dňa 30.06.2011, kedy spoločnosť nebola schopná splácať svoje splatné záväzky a mala celkové dlhy vo výške najmenej 38.452,84 € uhradil dlh P. P. M. vo výške 32.000 € prevodom všetkého tovaru v celkovej výške 31.585,20 € tak, že spoločnosti nezostal žiadny majetok na úhradu splatných faktúr v celkovej výške 6.452,84 € veriteľa živnostníka Q. F. s obchodným menom Roman Laco ROADA so sídlom v Neporadzi 239, IČO 33191921, po čom dňa 05.09.2011 Okresný súd Trenčín uznesením, č.k. 29K/28/2011-203 pre nedostatok majetku zrušil konkurz na majetok úpadcu GEMINI B&B, s.r.o., so sídlom Bánovce nad Bebravou, J.C. Hronského 1327/A5, IČO 45283656, čím Romanovi Lacovi, ROADA so sídlom v Neporadzi 239, IČO 33191921, spôsobil škodu pomerným uspokojením jeho pohľadávky vo výške 5.300 €.

Bol za to odsúdený podľa § 240 ods. 2 Tr.zák. s prihladnutím na §§ 36 písm. j/, 38 ods. 3 Tr.zák. k trestu odňatia slobody na 6 mesiacov, výkon ktorého trestu mu bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a/, 50 ods. 1 Tr.zák. podmienienečne odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr.por. bol poškodený Q. F., ROADA so sídlom Neporadza 239, s návrhom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote písomne odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Odvolanie smerovalo proti výroku o vine. Obhajca pritom poukázal na tri okolnosti, pre ktoré konanie obžalovaného nie je trestným činom. 1) Vo vzťahu k prečinu podľa § 240 ods. 1, 2 Tr.zák. u obžalovaného absentuje úmysel, pretože obžalovaný v žiadnom prípade nechcel znevýhodniť poškodeného a jeho nárok na vrátenie dlžnej sumy chcel uspokojiť. Poškodený pritom nesúhlasil s kapitálovým vstupom do spoločnosti obžalovaného, pričom mohlo dôjsť k započítaniu pohľadávky. Taktiež podľa názoru obhajcu, poškodený nemal záujem na vrátenie tovaru. Závazok voči P. P. M. obžalovaný splnil preto, lebo táto súhlasila s úhradou dlhu vo forme tovaru. 2) Ďalej poukázal obhajca na ustanovenie § 28 ods. 1 Tr.zák. upravujúce výkon práva a povinnosti. K tomu uviedol, že v zmluve o pôžičke s P. M. zo dňa 15.02.2011 bola dohodnutá vinkulácia všetkých zásob v prospech veriteľa. Preto vyrovnanie dlhu voči tejto veriteľke bolo povinnosťou obžalovaného vyplývajúcou zo zmluvy o pôžičke. 3) Napokon obhajca vyslovil domnienku, že trestné stíhanie obžalovaného je neprípustné, pretože v tomto prípade nahrádza trestné právo ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov. Trestné právo je prostriedkom ultima ratio (posledná a najkrajnejšia možnosť), pričom zároveň sa má uplatniť zásada pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). Podľa názoru obhajcu sa mal poškodený domáhať svojich práv v civilnom konaní. Obhajca navrhol podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr.por. zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obhajca zotrval na svojom návrhu, alternatívne však navrhol, aby odvolací súd po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa sám obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr.por. ako nedôvodné zamietnuť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Taktiež voči zistenému skutkovému stavu nebolo v odvolaní nič vytýkané. Uvedený skutkový stav bol na hlavnom pojednávaní riadne preukázaný, najmä z výpovedí obžalovaného a poškodeného, pričom niektoré ďalšie okolnosti vyplynuli najmä z listinných dôkazov (zmluvy o pôžičkách s P. M., splatné faktúry, upomienky). Bolo najmä preukázané, že obžalovaný v súvislosti s neschopnosťou splácať svoje splatné záväzky a podaním návrhu na konkurz, prakticky vyplatil všetky svoje záväzky s výnimkou poškodeného Q. F., ROADA.

K vytýkaným chybám týkajúcim sa správnosti použitej právnej kvalifikácie uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Nemožno prisvedčiť názoru obhajcu v tom, že nebol naplnený zákonný znak skutkovej podstaty prečinu zväčňovania veriteľa podľa § 240 Tr.zák. v podobe zavinenia vo forme úmyslu. Predmetný prečin je s prihliadnutím na ustanovenie § 17 Tr.zák. úmyselným trestným činom aj keď táto forma zavinenia v skutkovej podstate uvedená nie je. Je síce možné čiastočne prisvedčiť obhajcovi v tom, že vôľová zložka tohto prečinu v podobe chcenia porušiť alebo ohroziť záujem chránený Trestným zákonom - priamy úmysel tak, ako vyplýva z ustanovenia § 15 písm. a/ Tr.zák. preukázaná nebola. Predmetný prečin je však možné spáchať aj formou nepriameho úmyslu tak, ako je uvedený v § 15 písm. b/ Tr.zák. Bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný vedel, že uspokojením iných veriteľov (štát - poisťovne, fyzické a právnické osoby) dôjde pre jeho neschopnosť splniť svoj záväzok voči poškodenému Q. F. k zmareniu uspokojenia záväzku k nemu. O tomto koniec koncov svedčí aj to, že ani ku dňu konania verejného zasadnutia tento záväzok uhradený nebol. Obžalovaný bol so vznikom takéhoto „zmarenia“ uzročený, pričom sám sa vyjadril, že sa snažil prednostne uspokojiť najmä pohľadávky štátu a pohľadávku za požičanú finančnú hotovosť P. M.. Z výpovedí poškodeného Q. F. pritom vyplýva, že ešte dňa 08.07.2011, keď niesol na predajňu písomnú upomienku obžalovanému za nezaplatené faktúry, predajňa riadne fungovala, o čom ho ubezpečovala predavačka, pričom na predajni

bol tovar. Obžalovaný pritom dal návrh na súd na konkurz už dva dni predtým 06.07.2011. Z výpovede obžalovaného ale vyplýva, že dlh voči P. M. mal splatiť už dňa 30.06.2011, a to práve poskytnutím tovaru namiesto peňazí. Dňa 08.07.2011 poškodený pritom na predajni obžalovaného uviedol, že ak mu splatné faktúry nebudú uhradené, tak si dňa 12.07.2011 príde na predajňu pre „svoj“ tovar. Dňa 11.07.2011, t.j. deň predtým sa však dozvedel, že predajňa je zavretá a už bez tovaru.

Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že konanie obžalovaného smerovalo proti vyrovnaniu záväzku práve len tohto poškodeného.

Vo vzťahu k navrhovanému použitiu okolnosti vylučujúcej protiprávnosť podľa § 28 Tr.zák. v podobe výkonu práva a povinností, uvádza senát odvolacieho súdu nasledovné. Odhliadnúc od toho, že poškodený v priebehu celého trestného stíhania spochybňoval vôbec „existenciu“ zmluvy o pôžičke medzi obžalovaný a P. M. (konflikt záujmov P. C. Z.), táto zmluva nemôže tvoriť podklad pre použitie tejto okolnosti vylučujúcej protiprávnosť. Podľa § 28 ods. 1 Tr.zák. musí ísť o zmluvu, ktorá neodporuje všeobecne záväznému predpisu ani ho neobchádza. Navyiac spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnomu predpisu. V dobe, kedy obžalovaný uzatváral v poradí už druhú pôžičku finančných prostriedkov v hotovosti (dňa 15.02.2011) vedel v akej finančnej situácii sa nachádzala jeho s.r.o. V zmluve uvedená vinkulácia sa pritom prakticky nemohla týkať tovaru určeného na predaj, pretože práve týmto predajom mal možnosť obžalovaný získať finančnú hotovosť na vrátenie pôžičky. Navyiac je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi, ak je ako „záloha“ dávaná vec, za ktorú dlžník ešte ani nezaplatil a koná tak, že k zaplateniu tovaru ani nemôže dôjsť.

Napokon k uplatneniu princípu ultima ratio (najkrajnejší prostriedok) na predmetnú trestnú vec je potrebné uviesť nasledovné. Predmetný princíp skutočne má brániť použitiu prostriedkov trestného práva na oblasť súkromnoprávných vzťahov najmä vyplývajúcich z občianskeho alebo obchodného zákonníka, ak ide o také porušenie vzťahov, ktoré majú byť riešené v civilnom konaní. V tomto prípade však o takéto porušenie vzťahov nejde. Ustanovenie Trestného zákona o trestnom čine zvýhodňovanie veriteľa - § 240 Tr.zák. výslovne uvádza, že tam uvedené porušenie záväzkového vzťahu dlžníkom voči svojmu veriteľovi zakladá znaky trestného činu. Týmto ustanovením sú chránené súkromné záväzkové vzťahy pred najzávažnejšími porušeniami, ako je napríklad poškodzovanie veriteľa, zvýhodňovanie veriteľa, machinácie alebo marenie v súvislosti s konkurzným alebo vyrovnávacím konaním. Použitie predmetného princípu by v tomto prípade mohlo prichádzať do úvahy len vtedy, ak by obžalovaný svoje „posledné“ zásoby tovaru použil na to, aby mohla jeho s.r.o. pokračovať v činnosti zameranej na zisk, z ktorého by následne, hoci oneskorene, mohlo dôjsť k uspokojeniu aj ďalšieho veriteľa. V tomto prípade však o takúto situáciu nešlo.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd odvolanie obžalovaného smerujúceho proti výroku o vine ako nedôvodné zamietol. Pokiaľ ide o trest, tento bol obžalovanému uložený v rámci trestnej sadzby uvedenej v § 240 ods. 2 Tr.zák. (trest odňatia slobody od 6 mesiacov do troch rokov). Rozhodnutie o povolení podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody bolo urobené tiež v súlade s §§ 49 ods. 1 písm. a/, 50 ods. 1 Tr.zák. Napokon súd nepochybil ani vo výroku o náhrade škody podľa § 288 ods. 1 Tr.por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.